

„Šeravica nas napade, kakor je bilo že pričakovano. Bilo je hajdukov deset, in on enajsti; kako se toraj preplaši, ko zapazi blizo sto pandurjev. Pa, kar je prav, je tudi Bogú drago; ko namreč Šeravica vidi, da mu kropca priliva, zaupije nad hajduki, da naj se rešijo. Kakor bi jih bila kafra vzela, so minuli hajduki; on sam pa je ostal in se nam dal prostovoljno vjeti“.

„Pa zakaj ga niste šeme prec živega na meh oderli?“ — nekteri vprašajo.

„Mi smo ga zvezali in tirali v Travnik, da Sarajevo in vsa Bosna vidi, kako se bo Šeravica gugal na konopljini. Al, akoravno pès gjaurski, je vendar junak, to je gotovo kakor Bog nad nami. Ko smo ga peljali na vislice, naše je ljudstvo skakalo radosti; al Šeravica primakne se nekako k veziru, porine ga iz konja kakor bi jaz porinil mladega cucka v blato, in preden se mi razabremo, skoči on na krasnega vezirovega vranca, in blisku enako zgine zmed naše srede. Očaral nas je menda vse bil potepuh“.

„Primaruha, škoda, da je gaurin“ — zamerirajo Turki in gledajo za hajduki, ki so bili ravno dospeli do vrat novo-pazarških. (Dalje prihod.)

Dopisi.

Na Dunaji 2. sušca. H. B. Kar nam je oktoberški diplom napovedal, česar smo dosihmal željno pričakovali, dobili smo 26. svečana. Dobili smo nov državni zbor in za vsako deželo posebne deželne zборе. Kako je bilo vse to sprejeto? Enim je vse to premalo, drugim preveč, nekterim ravno prav. Mi se ne bomo tu spušali v pretresovanje tega; le eno hočemo zapomniti si, da je s starim nesrečnim absolutizmom zdaj enkrat za vselej pri kraju, in da je bolj ko kdaj si bodi zdaj potreba pravega resničnega rodoljubja in poštenih vnetih odkritoserčnih domoljubov, ki naj po novih ustavnih potih svoje ljudstva vodijo, blagostanje svojega kraja in skupne države vekšajo in uterjujejo, da bo ustava res tudi meso in dušo in tako tudi življenje zadobila, da bo res k vesoljnemu blagostanju narodov in da se ne vrine kak nov birokratizem vanje, kar bi ne bilo napredovanje in razvijanje ustavnosti, ampak nesrečna rakova pot. Naprej tedej Slovenci! se kliče tudi nam naproti, naprej, da pridemo do zaželjenega cilja in konca; naprej, da se ne uresničijo besede slavnega pevca: „kdor zametuje se sam, podlaga se tujčevi pèti!“ In če je res, da vsak dober dar pride le od zgorej, od Očeta luči, ne nehajmo ga tudi tu prositi, da s svojim obilnim blagoslovom blagoslovi to novo setev (ustavnega življenja), da bo zamogla lepo rasti, se uterjati in zaželjeni sad prinesiti. Pomózi nam! Sicer pa naj obvelja tudi tu pregovor: „Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!“ Vi pa, nemškutarski pisavci, ki v dunajskih časopisih še zmiraj z nami Slovenci ravnate kakor Turk s kristjani, recite: ali je to priprava za novo ustavno življenje? Če imate vi prav, in mora vaša obveljati, Slovenci! zastonj čakamo ustavnih pravic, ustavnega življenja, zastonj so vse cesarske pisma, če bi še tako resno pisane bile, in bi se še toliko in toliko na Božjo pomoč opirale! Goljufna zvijača je, če se v eno mer le trobi, da ima tako imenovana „intelligencia“ prednost, da le ona tudi v tej zadevi veljá, in da se mora ves narod po nji sukati in „kozjo molitvico“ moliti, kakor dozdej. Narodu potem takem že spet ne ostaja družega, kakor vedno, vedno le služiti, davke pridno plačevati in kosti glodati, ki padajo z mize „intelligencije!“ Ubogi narod! kje so še tvoje ustavne pravice? Da le za priliko opomnim, kje so si Kočevarji več zaslužili, kakor ves slovenski narod? in vendar ima ta pešica ljudi (ne bodi jim pa oponošano!) več pravic, več prednost, dá, vse memo vsega slovenskega naroda! Služila jim je država, uradnija in cerkev. Potlej pa vpijete: zaupanje imejte itd., kako ga bo človek dobil in imel, če bi se narodu po mislih naših nasprotnikov dru-

zega ne dalo kakor — davke plačevati, služiti in kri prelivati za druge! Zanašaje se na Cesarjevo besedo upamo, da to mora drugače biti, da bodo razsvitljenih rodoljubov in družih pravičnih mož besede tudi kaj veljave imele, da bode tudi pri nas ustavno življenje ukljub vsemu silnemu nasprotovanju obveljalo. Zato pa je treba dela in pravde!

Iz Barke na teržaškem Primorskem 28. sveč. 21. dan t. m. smo začeli in 24. dan smo dokončali volitve srenjskih mož vélike Nakelske srenje. O tej priložnosti je med nami ustal prepír, ker sem jez po večini glasov bil za svetovavca izvoljen, pa sem se branil to službo in opravilo na-se vzeti; nazadnje sem bil primoran svoje uzroke očitno pred zborom razodeti. Rekel sem, da vse gosposke so le nemške in laške, in da jez teh jezikov ne razumem kakor tudi kancelije ne mojega; zavoljo tega nočem, pa tudi ne morem te službe vzeti. Nemška stranka je govorila, da naš slovenski narod je premajhen in da njegov jezik ne more kancelijsk jezik postati. Ljube in serčne „Novice“! ponižno prosim vas, ker se že 19. leto zavolj te sila važne in imenitne zadeve mučite in ker nam je po vas veliko in veliko slavnih in zlo učenih mož zagotovilo, da vse to se lahko zgodi, dajte nam jasen odgovor na to. Če je beseda teh ljudi resnična, so vsa slovenska pismenost in vse učilnice po deželi, vse naše upanje in vsi kupi natisnjenih knjig le zgolj sanjarija! In če je temu tako, naj vse tu ugasne, naj se naš jezik prekliče in nam hitro hitro drug jezik dá, zakaj brez jezika ne moremo nikakor obstati. Že pred veliko sto leti je ajdovski deželni oblastnik Pilatus narodne jezike čital, kar se iz tega vidi, ker je uzroke našega Odrešenika pisal po judovsko, gregovsko in latinsko. Nazadnje, ljubi Slovenci, vam pa moram prav veselo novico povedati, ktere niso ne naši očetje in ne mi doživeli. Bog daj srečo in zdravje takim možakom! Pri tej zgorej imenovani volitvi so se naš žlahni gospod kantonski poglavar proti celemu zboru obernili in nam rekli: Kar koli boste nam v našo pisarnico po slovensko pisali, vse vaše pisma in dopise bomo z radostjo sprejeli in vam v vašem jeziku odgovorili.“ V imenu vseh Slovincov rečem: Naj bode temu gospodu slava, nam pa veselje, ker s temi besedami so bili vsi naši prepíri dokončani in vsi smo šli veseli vsak na svoj dom!

Jože Ambrožič.

V Mariboru 22. febr. + Dobil sem te dni po pošti iz Tersta 22 iztisov 3. šestke Vilharjevih pesem z napevi. Mislil sem, da so pesme, ki jih je gosp. Vilhar v „Novicah“ in „Glasniku“ l. l. naznanil, in za ktere sem 22 naročnikov v Celovec poslal. Pa to ne more biti, ker naznanjenih je 25, v teh zvezkih jih je pa le sedem, in pri naznanilu ni bilo opombe, da bojo pesme z napevi. Zato prosim gospoda, ki mi jih je poslal, da mi to reč razjasni. — Ko sem ove pesmi v roke dobil, je bil raztergan zavitek. Ker se mi neverjetno zdí, da bi se bilo to po naključbi zgodilo, ne morem drugega misliti, kakor da je zlobna roka se stegnila, zakaj že nekteri gospodje so tožili, da ne dobivajo redno pisem s slovenskimi napisi in nekemu gospodu so tudi na „Novicah“ ime pokvarjali. Tako se maščujejo naši sovražniki nad nedolžno slovenščino! Bog pomagaj!

Iz Stare vasi. +x+ — Štajarski Slovenci! Volitve za deželski zbor se bližajo. Koga bote volili? Spomnite se svojih mož; zopet jih vam v spomin zakličem, da se zedinite in se glasi ne razletijo na drobne edinice. Živo se vam priporoča: Dohtar Štefan Kočevar v Celju, dr. Jože Krajnc-Steržev iz Škal, profesor v Sibirju, dr. Jakob Razlag v Gradcu, Martin Terstenjak, profesor v Mariboru, gosp. Ivan Macun, Štajarc, profesor v Ljubljani, Vincenc Zevnik iz Malega verha blizo Brežc, svetovavec c. kr. komitatne sodnije v Oseku. Pristavite še ktere druge, ki so vam gotovi rodoljubi.

Iz slovenskih Goric 22. sveč. G. Živko. — V 6.

broju „Novic“ priporoča iskreni domorodec gosp. P. mariborskemu bogoslovju graško slov. knjižnico. Gotovo je vsakega poštenega Slovenca hvalevredno priporočanje razveselilo. Kaj pa beremo v 8. listu „Novic“? Gosp. Dražek piše, da je graško seminarско vodstvo mariborskemu knjižnici že ponudilo, pa je neče. Čudim se nad častitimi gg. ravnatelji, ki so vsi verli Slovenci, da se branijo knjižnice. Zakaj? se tega bojijo, je nam zastavica, ki je nikakor uganiti ne moremo. Ako so njene knjige graški bogoslovci smeli prebirati, zakaj ne bi jih mariborski? Mariborski bogoslovci so iskreni domorodci; bistreje glavice se učijo drugih slovanskih narečij z blagim namenom se obogatiti z raznimi vedami, da bodo mogli enkrat domovini hasniti. Ni li to lepo in hvalevredno? Ali ne zaslužijo, da bi jim na vso moč pomagali? Oni že zdaj previdijo, da bo jim treba slovenskega jezika dobro znati; saj jim bo vsakdanji kruh. Prosimo tedaj častito vodstvo mariborskega seminista, naj sprejme ponujani kosček domačega kruha; prosimo pa tudi Njih milost, slavnega knezo-škofa Antona Slomška, kateri so že toliko ran zacelili, naj zacelijo še to. Zapustivšim Koroško so se štajarski Slovenci z neizrečenim veseljem pod Njih krilo podali. Bukve so v Gradcu peto kolo. Letos je 6 slovenskih bogoslovcov, in rekel bi, da so ti, berž ko ne, zadnji, ker so vse slovenske fare sedaj pod labodsko škofijo prišle. Prosimo tudi vas častite utemeljite knjižnice, da se tudi vi za njo potegnete, saj imate pravico, ker ste ji na noge pomagali.

Iz bližnje okolice Vranskega 17. sveč. Vaš dopisnik iz Vranskega 8. svečana t. l. Vam je pisal o novih soseskinih volitvah, ker pa jo je slabo zadel, terjam, da se popravi, kar je napačnega. Res je, da so se Gomiljani spervega temu nekoliko upirali, al ne za to, ker niso bili od dušnega pastirja v tem zadosti podučeni; dušni pastirji sploh tudi o volitvah posebno v našem kraju svojo dolžnost dobro poznajo in jo zvesto spolnujejo. Ni res, kar omenjeni dopis o nekem župniku zaseglivo govori; zakaj besed, ki se mu ondi prilastujejo, nikdar nikoli govoril ni. Vsa soseska in tudi c. kr. okrajna gosposka mora pričati, da je oni župnik ne le pri soseskinih volitvah, temuč vedno je bil in je za blagor Slovencev, svojih rojakov, v djanji živo unet, in si, kar mu oni dopis očituje, nikdar ne bo zaslužil zaničljivega priimka „nemškutarja“. *)

St. J. . . čan.

Iz Selske doline 2. sušca. — v — **) Zadnje dni unega mesca so pri nas volili župana in druge srenjske može. Volitev je bila mirna, kakor ni morda nikdar v zborih svobodne Amerike. Obnašali so se nazoči kmetje prav omikano svobodno, tako, da gospod komisarju ni bilo treba kar nič opominjati. Volili so prav pametno ter vidilo se je pri vseh, da nimajo kmetje novih svobodniših naredb nič več za otročarije. Veliko parlamentarnega duha ima Kranjec! — Veseliti so mogle vsacega v redu dokončane volitve; in komaj so pošteni srenjski može čakali dne, da so šli prisegati v kantonsko kancelijo. Veseli so dočakali dne, ko so prisegli, da bojo po vesti in pošteno ravnali, še veseliji pa so prišli nazaj iz kancelije, ker kantonski predstojnik gosp. vitez Höffern so tako ginljivo s slovensko besedo dolžnosti in naloge županom in prisežnim možem na serce govorili, da so se vsi čudili — in kakor gospod predstojnika ljubi in spoštuje vse ljudstvo zavolj njegove ljubezni in odkritoserčnosti do svojih podložnih, je ta ljubezen in odkritoserčnost danes može tako rekoč na-nj priklenila. Ne samo, da so gospod Höffern lepo gladko, čisto slovenski govorili — vidili smo še tisti dan razpis županijam — evo čuda nevidjena!! — v čisti, gladki,

*) Drago nam bo!

Vred.

**) Gosp. dopisnik iz Vr. bo gotovo z ravno tolikim veseljem čital to obrambo in obžaloval, da je bil slabo podučen, kakor jo vredništvo radostno natisne, da se popravi pomota, čeravno ni pritekla iz hudobnega izvira.

Vred.

pravilni slovenščini pisan. Reče naj še kdo, da naši gospodje uradniki ne znajo slovenski pisati, da ni naš jezik za kancelije ugoden — oboje je ugodno: uradniki in naš jezik! Le taci predstojnikov kaj, potem bojo tudi drugi uradniki že svojo dolžnost storili.

Iz Jesenic na Gorenskem 1. sušca. — 26. in 27. svečana so bile pri nas volitve župana in srenjskega odbora vpricho občespoštovanega kantonskega poglavarja gosp. Levičnik-a. Ker smo bili od treh srenj skupaj in premalo edinih misel, smo za vsakega dvakrat volili. Izvoljeni so bili za župana gosp. Franc Gril, ki je že pred župan bil in mož vsem poštenim po volji; veseli smo, da ga spet imamo; za 1. svetovavca je bil izvoljen gospod Šimen Schrey, c. k. poštar in zdravnik, tudi mož, ki ga imamo vsi radi in nam more s svojo umnostjo in domoljubjem veliko pomagati, — za 2. svetovavca pa je bil izvoljen gospod Matija Robič iz Rovtov, ki je tudi že pred odbornik bil. Bilo je še več starih odbornikov vdrugeč potujenih, nekteri na novo izvoljeni. Lepo je za vsakega moža, ako mu ljudstvo v znamenje, da je prav delal, zaupanje skaže, da ga vdrugeč voli, kadar volitev pride. Al preveč je tudi takih ljudi, ki ne zastopijo, kakošne može je treba voliti in s svojim glasom delajo kakor svinja z mehomo; namesto da bi volili pravega možaka, volijo raji šemo, brez pomislika, da so srenjskim možem važne reči izročene. Pa počasi se bomo že zmodrili!

A. P. odbornik jesen. srenje.

Iz Ljubljane. V petek in saboto je volil 1. volitni razred 10 mestnih odbornikov. Gosp. L. Lukman, gosp. dr. N. Recher, gosp. J. Mühleisen, gosp. A. Krisper, gosp. Fidelis Terpine, gosp. A. Malič, gosp. G. Heiman in gosp. K. Holcer so bili izvoljeni v prvi volitvi, gosp. dr. Kavčič in gosp. Fedor Bamberg pa v drugi volitvi. — Tako so volitve končane, ki so, ako se ozremo na vse, kar se je teh 14 dni godilo, očitno pokazale, da veliko naših volivcov še ni godno za take volitve, ker jih pri volitvah ne vodi občni prid, ampak le osebni ali zgolj sebični nagib. Ne bomo pa popisovali gnjusnih dogodb „chronique scandaleuse“, ki smo jih ta čas doživeli; le eno posebno debelo hočemo povedati, da tista stranka, ki je pošiljala s podpisom „Mehrere Wähler“ zelene liste po mestu, ki so bili celó za njene lastne ljudi na zvijačo narejeni, je imela zakotno tiskarnico, ktera jim je tiskala brez imena tiskarnice njih liste, kar je po tiskarni postavi (§ 2. in 3.) prestopek, ki se ima po §. 26. kaznovati z 25 do 200 gold. Naj to edino bo našim bravcom zadosten dokaz, kakošnih pomočkov se je neka stranka posluževala, da je posilila kar ni šlo po odkriti — pošteni poti. In tako „requiescant in pace“ volitve mestnega odbora! Učile so nas marsikaj.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja 3. marca. Še nekteri ces. razglasi, ki so v zvezi z ustavnimi postavami od 26. svečana, se pričakujejo te dni. — Pravijo, da ogerski kancelar Vay je po svojem prihodu na Dnauj podpisal oklice ustavnih postav od 26. sveč. — Minister dnarstva že pripravlja za prihodnji dervani zbor predloge v dnarnih in davkovskih zadevah. — Pravijo, da nadvojvoda Maks bo predsednik deržavnemu svetu.

— Lansko leto se je posmodilo v vsem cesarstvu 838 milijonov smodk (cigar).

Iz Tersta. 2. sveč. Mestni zbor je sklenil zavoljo podeljene ustave cesarju zahvalno pismo poslati.

Horvaško. Iz Zagreba 1. sušca Županija naša se verlo obnaša ne le v brambo narodnih pravic domačih, po kterih Magjari prederzno segajo, temuč tudi za pravice serbskega in slovaškega naroda, ki je v veliki nevarnosti, da bi ne zgubil, kar mu gré; poslala je tedaj sl. županija